

Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin
Afetlerde Yaşadığı
Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Çalıştayı

24 Mart 2021, Çevrimiçi

KALKINMA
ATÖLYESİ

NHUMAN
DANIŞMANLIK

www.ka.org.tr

[kalkinmaatolyesi](https://www.facebook.com/kalkinmaatolyesi)

info@ka.org.tr

[kalkinmaatolyesi](https://www.linkedin.com/company/kalkinmaatolyesi)

Çankaya Mah. Üsküp Cad. No: 16/14 Çankaya - Ankara/Türkiye
+90 (541) 457 31 90

*Bu çalıştay Kalkınma Atölyesi ve N_HumaN Danışmanlık tarafından düzenlenmiştir.
24 Mart 2021*

Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar

Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Afetlerde Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı

Hazırlayanlar

Ayşe ÖZSOY
Ertan KARABIYIK
Gülten KOCATÜRK
Halil İbrahim AYAR
Nevin KÜÇÜK
Selin AYAEŞ
Teyfik TOKALILAR
Ü. Aslı MACİT

Konuşmacılar

Ayşe ÖZSOY
Beste ÖNAL
Emine UÇAK
Ertan KARABIYIK
Gökhan SEZER
Gülcan KESKİN
Halime ÖZER
Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU
Nevin KÜÇÜK

ÖNSÖZ

Yaşam ve çalışma koşulları bakımından kırılgan bir topluluk olan mevsimlik gezici tarım işçileri ve çocuklarının doğal afetler karşısında artan kırılganlıklarının iyileştirilmesi için planlı ve sürdürülebilir bir afet programının hazırlanmasının yanında, politika değişiklikleri ve bu konudaki farkındalığı artıracak savunu çalışmalarının yapılması bir gerekliliktir. Bunun için mevsimlik gezici tarım işçilerinin doğal afetler nedeniyle yaşadıkları sorunlar tespit edilmeli ve bu sorunlar, mevcut durum üzerinden analiz edilerek savunu çalışmalarına temel oluşturulmalıdır. Aynı zamanda mevsimlik gezici tarım işçisi ailelerin çocuklarının doğal afet karşısında mevcut koşullarını iyileştirecek hizmet sunumu ve yardımların insan haklarını temel alan bir yaklaşımla gerçekleştirilebilmesi için farkındalığın artırılması ve bu grubun özel ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik programların oluşturulması gerekmektedir.

“Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar” Adana Ovası Su Taşkınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarına Etkileri Vaka Analizi; Çukurova Bölgesi’nin Adana Ovası’nı oluşturan ilçeler arasından seçilmiş olan Karataş, Seyhan, Yumurtalık ve Yüreğir ilçelerinde mevsimlik tarımsal üretimde çalışan ve Ova’daki çadır yerleşimlerinde yaşayan gezici tarım işçilerinin 24 Aralık 2019 tarihinde başlayan ve aralıklı olarak iki hafta devam eden sağanak yağış ve sonrasında oluşan sel ve su taşkınyından nasıl ve ne derece etkilendiğini ortaya koymak ve bu bağlamda belirlenen ihtiyaçlara yönelik öneriler geliştirmektir.

Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar Çalıştayı ise Kalkınma Atölyesi ve N_HumaN Danışmanlık tarafından düzenlenen ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarına dikkat çekmek; bu sorunlara çözüm önerileri sunmak amacıyla düzenlenmiştir.

GENEL BİLGİLER

Program 24 Mart 2021 saat 14.00'da Nevin Küçük'ün moderasyonunda başlamıştır. Program ZOOM platformu üzerinden gerçekleştirilmiş ve Kalkınma Atölyesi YouTube kanalından canlı yayınlanmıştır. Çalıştaya 97 kişi katılmış ve 22 kişi YouTube üzerinden izlemiştir. Çalıştay programı saat 17.00'de tamamlanmıştır. Program akışı aşağıda yer almaktadır.

	PROGRAM	Moderatör: Nevin Küçük
14.00-14.10	AÇILIŞ	
14.10-14.40	1. OTURUM: DENEYİM PAYLAŞIMI	
	TAŞKIN VE SONRASI YAŞANANLARA DAİR KA VAKA ANALİZİ RAPORU / YAĞMUR, ÇAMUR VE ÇIPLAK AYAKLAR	
	Konuşmacılar: I Ertan Karabıyık, Nevin Küçük, Ayşe Özsoy	
14.40-15.00	ÖZEL KONUK	
	AFETE DİRENÇLİ BİREYLER VE TOPLUMLAR I Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu	
 15.00-15.10	KAHVE ARASI	
15.10-16.30	2. OTURUM: GELECEK SENARYOLARI	
	SEL ODAĞINDA SAVUNMASIZ GRUPLARDA AFETLERE HAZIRLIK VE MÜDAHALE	
	I Beste Önal Adana İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü I Halime Özer Türk Kızılayı Adana Toplum Merkezi I Gülcan Keskin Adana Büyükşehir Belediyesi Afet ve Risk Yönetimi Şubesi I Emine Uçak Sivil Sayfalar I Gökhan Sezer Adana Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	
16.30-16.55	3. OTURUM: AÇIK MİKROFON	
	ÇÖZÜMÜ BERABER TASARLAYALIM Menti Uygulaması Paylaşımlar Soru-cevap	
16.55-17.00	KAPANIŞ	

1.Oturum: Deneyim Paylaşımı

Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar Vaka Analiz Raporu

Ertan Karabıyık, Nevin Küçük, Ayşe Özsoy

Oturum **Ertan Karabıyık**'ın konuşması ile başlamıştır. Konuşmada Kalkınma Atölyesi'nin geçmiş deneyimleri ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin afetler karşısında yaşadıklarının yıllar içinde değişmediği aktarılmıştır. Ertan Karabıyık konuşmasına şöyle devam etmiştir;

Kalkınma Atölyesi 2002 yılından beri mevsimlik gezici tarım işçiliği konusunda çalışmalar yapmaktadır ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşadıklarını tespit ederek görünür hale getirmektedir. Bu yıllar içinde mevsimlik gezici tarım işçileri birçok afetle karşı karşıya kalmıştır (Ordu 2011, Fatsa 2019, Adana 2019, ANKARA 2020 vb.). Ancak yıllar içerisinde mevsimlik gezici tarım işçilerinin afete hazırlanması konusunda etkili bir adım atılmamıştır. Kalkınma Atölyesi'nin özellikle Adana su baskınında elde ettiği sonuçlara göre mevsimlik gezici tarım işçilerinin afete hazırlanması için afet öncesi ve sonrası için çalışmalar yapılmalıdır.

Mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik çalışmaların istenildiği gibi ilerlememesinin nedenlerinden biri bu kişilerin göç durumlarının ve sayılarının bilinmemesidir. Kalkınma Atölyesi UNICEF ile birlikte 10 ilde mevsimlik gezici tarım işçilerinin sayısının ve yerleşim yerlerinin yer aldığı haritalar ve buna benzer materyaller üretilmeli, afete hazırlık çalışmalarında ve afet sonrası sağaltım çalışmalarında kullanılmalıdır.

Ayrıca mevsimlik gezici tarım işçiliği ve bu kişilerin yaşantısı yerleşik hayat sürdüren gruplardan ayrı ele alınmalıdır. Mevsimlik gezici tarım işçileri yerleşik bir yaşam sürmemelerinden dolayı riske en açık gruplardandır. Yaşanan afetler onları şiddetli bir şekilde etkilemektedir. Bunlar dikkate alınarak çalışma yapılması gerekmektedir.

Oturum; **Ayşe Özsoy**'un Adana Ovası Su Taşkınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarına Etkileri Vaka Analizi "Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar" sunumu ile devam etmiştir. Öncesinde geçmiş dönemlerdeki bilgilerin tarandığı masabaşı çalışmasından sonra eki-bin Nevin Küçük, Ertan Karabıyık, Ayşe Özsoy ve İhsan İznebioğlu'ndan oluştuğu saha

çalışmasında; mevsimlik gezi tarım işçileri, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumları ile görüşmeler yapılmıştır.

Bu görüşmelerden elde edilen bilgilere göre mevsimlik gezici tarım işçileri barınma sorunu, sağlık sorunu, iş ve gelir kaybı, psikolojik etkiler ve eğitim sorunu gibi zorluklara sahip oldukları belirlenmiştir.

Vaka analizinde görünürlük başlığı altında yapılan değerlendirmede mevsimlik gezici tarım işçilerinin konumları, özellikleri ve sayılarına dair yeterli kadar bilginin bulunmadığı, mevsimlik gezici tarım işçilerinin görünürlüğü konusunda daha fazla çalışma yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Ayrıca sahada elde edilen veriler dışında son 10 yıldaki afetlerin haritalandırıldığı bir haritalama çalışması yapılmış ve afetlerde çekilen fotoğraflarından oluşan fotoğraf albümü oluşturulmuştur. Bu çalışmaları Kalkınma Atölyesi web sitesinde yer almaktadır.

Son olarak oturumda **Nevin Küçük**; Vaka Analizi'nde yer alan afetlerin mevsimlik gezici tarım işçilerine psiko-sosyal etkileri konusundaki değerlendirmeleri aktarmıştır. Çalışmada yetişkin ve çocuklarla görüşülmüştür.

Bu görüşmelerden elde edilen bilgilere göre afetten etkilenen mevsimlik gezici tarım işçileri; özellikle afetlerin tekrarlanmasına yönelik korku duymakta ve bu sebeple umutsuzluk yaşamaktadır ayrıca bu kişiler kısıtlı imkanlardan kaynaklı kaygı yaşamaktadır. Çocuklarda ise başat sorun; eğitime erişim olarak tespit edilmiştir. Ayrıca araştırma; toplumsal cinsiyet konusunun dikkat verici sonuçlar sunmaktadır ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşamlarının toplumsal cinsiyet rolleri açısından da incelenmesi gerektiğini göstermektedir.

Genel olarak bakıldığında Vaka Analizi çalışması gelecekte mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik afet ruh sağlığı çalışmaları yapılmasının önemini ve bu konudaki önemli eksiklikler olduğunu göstermektedir. Ayrıca acil durumlarda çocuk işçiliği konusunda da yeni çalışmalara ihtiyaç vardır.

Birinci oturum Nevin Küçük'ün konuşması ardından tamamlanmıştır ve bir sonraki bölüm olan Özel Konuk bölümüne geçilmiştir.

Özel Konuk

AFETE DİRENÇLİ BİREYLER VE TOPLUMLAR

Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu

Özel konuk bölümünde **Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu** afetlere yönelik bilgiler ve afetlerden korunmak için yapılması gerekenlerden bahsetmiştir. İlk olarak iklim değışikliği konusunda bilgi verilmiştir. Mikdat Kadioğlu'nun verdiği bilgilere göre; iklim değışikliği özellikle tarım işçilerini etkilemektedir.

İklim değışikliği; su kaynaklarında azalmaya ve ozonun zararlı etkilerinin artmasına neden olabilmektedir ve açık havada çalışmak cilt kanseri, katarakt gibi sorunlar oluşturabilmektedir. İklim değışikliği ile beraber tropikal hastalıklar da özellikle Güneydođu Anadolu Bölgesinde artmaktadır. Bu değışikliklerden tarım işçilerinin sağlığını olumsuz etkilenmektedir.

2100 yılında dünyanın 4-7 derece ısınması beklenmektedir. Bu ısı artışı tarım desenini değıştirebilecek boyuttadır. İklim değışikliği aynı zamanda yağış azalmasına ve buharlaşmanın artmasına neden olmaktadır. Tüm bunların göçlere neden olması beklenmektedir.

İklim değışikliği ile beraber sıcak hava dalgalarının da gelecekte büyük problem oluşturacağı ve özellikle açık havada çalışan tarım işçilerini olumsuz etkileyeceği düşünölmektedir. En kısa zamanda açık havada çalışan işçilerin sıcaktan etkilenme durumlarının değerlendirilmesinde sıcak hava indeksi kullanılmalı; çalışanların tüketmesi gereken su miktarları ve dinlenme saatleri bu indekslere göre belirlenmelidir.

Sel tehlikesine yönelik sel öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler için eylem planları oluşturulmalıdır. Sel konusundaki en büyük sorun dere yatakların belli olmaması ve bilinmemesidir. Geçici konutların su kenarlarına yapılması da büyük tehlike oluşturmaktadır.

Diđer afetler ise dolu, hortum ve yıldırımdır. Açık havadaki kişiler bu gibi doğa olayları ile karşılaşma olasılığı yüksek olduğu için bu gibi doğa olaylarından korunma yolları önceden öğretilmelidir. Afetler; ancak öncesinde yapılan hazırlıklar ile doğru yönetilebilir.

2.Oturum: Sel Odağında Savunmasız Gruplarda Afetlere Hazırlık ve Müdahale

Beste Önal, Halime Özer, Gülcan Keskin, Emine Uçak, Gökhan Sezer

İkinci oturum; Adana İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünü temsilen çalışmaya katılan **Beste Önal**'ın konuşması ile başlamıştır. İlk olarak AFAD'ın; sahip olduğu Afet Yönetim Modeli ile saha koordinasyonunda etkin rol aldığı vurgulanmıştır. Beste Önal'ın paylaşımlarına göre;

AFAD son dönemde afet öncesi planlama çalışmalarında özellikle planlama ve risk azaltma faaliyetlerine önem vermektedir. Bu kapsamda 81 ilde tehlike haritaları hazırlanmıştır ve bu haritalara göre çeşitli müdahale çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca Türkiye Afet Planı kapsamında da AFAD'ın müdahale kapasitesi belirlenmekte ve bunların istatistiği Afet Yönetim Sistemi'ne işlenmektedir.

İl Risk Azaltma Planları'nın mevsimlik gezici tarım işçilerini afetlerden korumak için paylaşılabilceği, risk azaltmada aktif olabilecekleri ve insani yardım sağlamada yardımcı olunabileceği aktarılmıştır.

Konuşmanın devamında mevsimlik gezici tarım işçilerine konut yardımı yapılması konusunda mülkiyet mevzuatı açısından sorun olduğu, bu sebeple yardımların sınırlı kaldığı belirtilmiş ve bu konu yapılacak düzeltmelerin faydalı olabileceği vurgulanmıştır.

Türk Kızılayı Adana Toplum Merkezi temsilcisi **Halime Özer** ise mevsimlik tarım alanlarında toplum merkezlerinin rolüne değinmiştir.

Toplum merkezleri koruma, sosyal uyum, sosyoekonomik güçlendirme, sağlık ve psiko-sosyal destek konularında hizmet vermektedir. Mevsimlik gezici tarım işçileri özelinde durum ve ihtiyaç tespiti, bilgilendirme ve yönlendirme çalışmaları ve aynı yardım çalışmaları yapılmaktadır. Sosyal uyum çalışmaları pandemi koşullarına uygun olarak yüz yüze gerçekleştirilmektedir.

Yeni dönemde Tarım İstihdam Desteği adı ile uygulanacak olan proje ile mevsimlik tarım işçilerinin profillendirilmesi ve kayıtlı istihdama yönlendirilmesi çalışmaları yapılacaktır. Toplum merkezleri eğitim, sağlık ve psikososyal destek hizmetlerine erişim sağlama; çocuk işçiliğinin önlenmesi gibi konularda da hizmet vermektedir. Özellikle Kızılay Toplum Merkezlerinde yer alan ruh sağlığı birimleri afet sonrası afetten etkilenen kişilere hizmet vermektedir. Mevsimlik gezici tarım işçileri de bu hizmetlerden faydalanabildiği aktarılmıştır.

Adana Büyükşehir Belediyesi Afet ve Risk Yönetim Şubesini temsilen çalışmaya katılan **Gülcan Keskin** Adana Büyükşehir Belediyesi'nin afet yönetim yaklaşımından ve yaptıkları hazırlıkları anlatmıştır. Gülcan Keskin'in paylaştığı bilgilere göre;

İl bazından afet risk azaltma çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca kurulan erken uyarı sistemi ile hava kaynaklı doğa olaylarında, olay gerçekleşmeden tespit yapılabilmekte ve tedbir alınması sağlanabilmektedir. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşadığı alanlarda bu erken uyarı sistemi içerisinde yer almaktadır. Ek olarak mevsimlik gezici tarım işçilerinin bulunduğu riskli bölgelerde alt yapı yenileme çalışmaları yapılmaktadır. Böylece olası bir fazla yağış durumunda taşkın riskinin azaltılmasının amaçlanmaktadır.

Programın devamında Sivil Sayfalar temsilcisi **Emine Uçak**'ın konuşmasından önce sel afetinden sonra kadınların yaşadıklarını yansıtan "Selin Ardı Kadın" belgeseli gösterimi gerçekleştirilmiştir. Sonrasında Emine Uçak,

Sivil toplum kuruluşlarının afet öncesinde ve afet müdahale programlarındaki rolünün önemli olduğunu vurgulamıştır. Devamında; özellikle dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarına duyarlı afet müdahale programlarının oluşturulması için sivil toplum kuruluşlarının afet müdahale programları hazırlanırken aktif rol alması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca kadınların tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de afetlerden en çok etkilenen grup olduğunu o sebeple toplumsal cinsiyet rollerinin afet yönetimi dâhilinde ele alınması gerektiğini aktarmıştır.

Adana Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı temsilcisi **Gökhan Sezer** ise mevsimlik gezici tarım işçiliğindeki sorunların çözümünün bulunamamasının bu konunun görmezden gelinmesinden kaynaklandığını belirtmiştir.

Barınmanın en temel problem olduğunu, bu konuda çözüme ihtiyaç olduğunu ve bunun için kamu kurumlarının sorumluluk alması ve harekete geçmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca afet durumlarında mevsimlik gezici tarım işçilerine yapılan yardımları kısıtlayan adrese dayalı yardım sınırlılığının kaldırılması gerektiğini belirtmiştir. Ek olarak sahada aktif olan kurumlara afet planlama çalışmalarında yer verilmesi gerektiğini böylece iş birliği sağlanabileceğini aktarmıştır. Bu konuşma ile beraber ikinci oturum tamamlanmıştır.

3.Oturum: Açık Mikrofon

Çözümü Beraber Tasarlayalım

Çalıştığınız bu bölümünde AhaSlide uygulaması kolaylaştırıcılığında; isteyen katılımcılar söz alarak mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarına çözüm önerileri üzerine konuşulmuştur. Yapılan konuşmalarda öncelikle barınma sorununun çözümünde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ve Milli Emlak'ın rol alması gerektiği vurgulanmıştır. Gelecek çalışmalarda bu kurumların da bulunması gerektiği belirtilmiştir.

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin barınma ile ilgili sorunlarının çözümüne yönelik Kalkınma Atölyesi tarafından "Camping" modeli önerilmiştir. Camping modelinde, kamu kurumları yerine; özel sektör, belediyeler veya sivil toplum kuruluşları aktif rol almaktadır. Bu modelde hizmetler ücret karşılığında sağlanacaktır ve bu ücretin karşılığında güvenli bir ortam oluşturulacaktır. Camping modelinde kamu kurumlarından sağlanabilecek kira yardımı ile işçilere destek olunabileceği belirtilmiştir. Dünyada bu modelin kullanıldığı, halihazırda da bazı mevsimlik gezici tarım işçilerinin kiralık yerleri tercih ettiği aktarılmıştır. Barınma sorununa yönelik düzenlemeler için belediyeler ve kamu kurumları ile çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Ayrıca üçüncü oturum olan Çözümü Beraber Tasarlayalım oturumunun amacına ulaşabilmesi ve çalışmaya katılan tüm kişilerin tam katılımının sağlanabilmesi için bir anket çalışması yapılmıştır.

ANKET ÇALIŞMASI

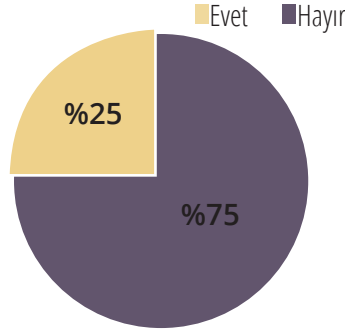
Anket Sonuçları

Anket çalışması; çalıştayda yer alan katılımcıların mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarına yönelik düşüncelerini ve sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Ankette toplam 10 soru yer almaktadır. 12 kişi anketi cevaplandırmıştır.

İlk olarak katılımcılara Türkiye genelinde mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarının yeterli kadar konuşulup konuşulmadığına dair düşünceleri sorulmuştur. Katılımcıların yüzde 75'i bu sorunların yeterince konuşulmadığını dile getirmiştir (bkz. Tablo 1).

Tablo 1

Türkiye’de Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Sorunlarının Yeterince Konuşulduğunu Düşünüyor Musunuz?

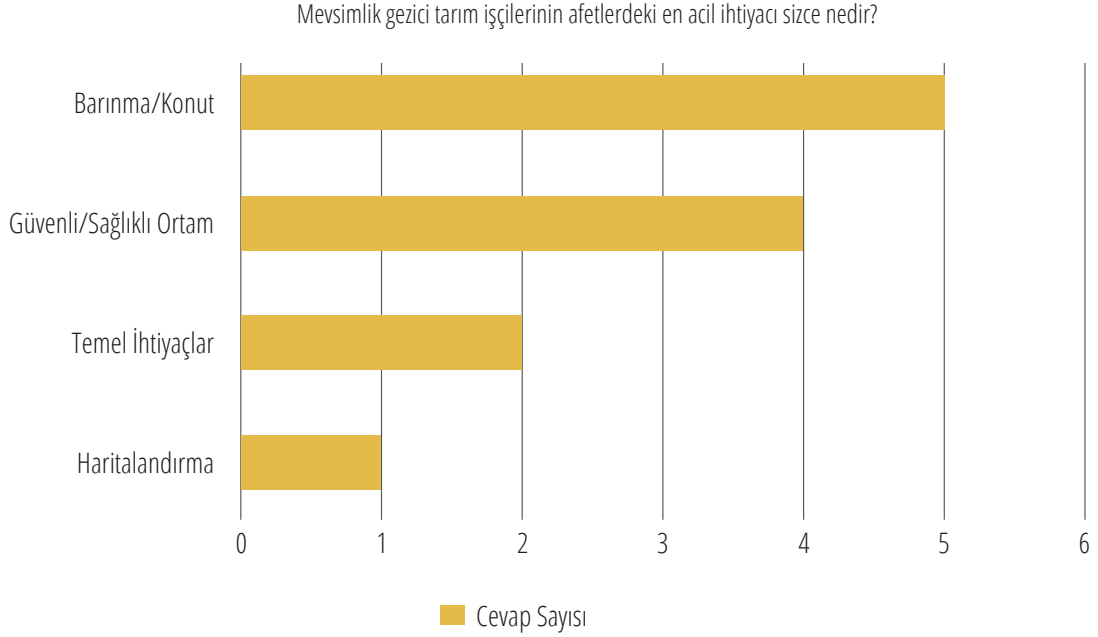
İkinci olarak mevsimlik gezici tarım işçisi denildiğinde akla gelen üç kelimenin yazılması istenmiştir. Sonuçlara göre mevsimlik gezici tarım işçiliği en çok “Çocuk” ve “İşçi” kelimelerini çağırıştırılmaktadır (bkz. Şekil 1).

Şekil 1.

Mevsimlik tarım işçilerinin afetlerdeki en acil ihtiyacı sorulduğunda ise çoğunlukla “Barınma” ihtiyacı cevabı verilmiştir. Bu cevabı “Güvenli/Sağlıklı Ortam” cevabı takip etmiştir. Çalıştaya katılan kişiler; öncelikli olarak mevsimlik gezici tarım işçilerinin barınma sorununun çözülmesi ve yaşadıkları çevre koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini düşünmektedir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2

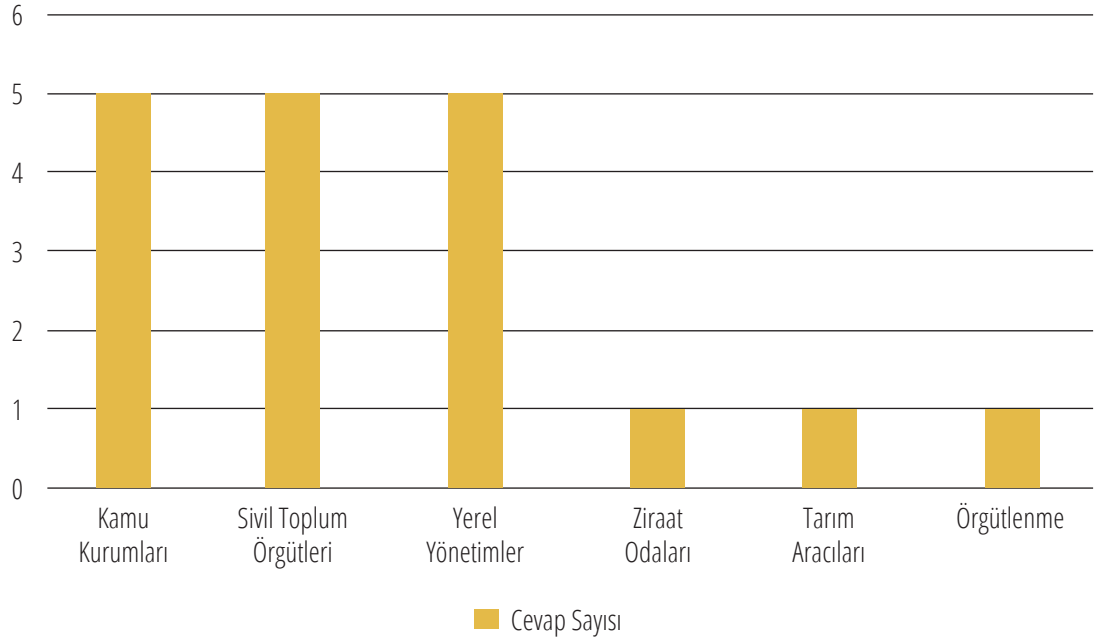
Mevsimlik gezici tarım işçilerinin ihtiyaçlarının karşılanması için izlenebilecek yollar için ise katılımcılar çeşitli cevaplar vermişlerdir. Bu cevaplar içinde özellikle kamu ve özel sektörün iş birliği içerisinde olması gerektiği vurgulanmaktadır. Kamu, özel sektör ve STK'ların iş birliği çözümün en önemli şartı olarak görülmektedir. Bunun yanı sıra psikososyal desteğin ve aynı yardımın da çözüm aşamasında önemli olduğunu belirten katılımcılar mevcuttur.

Katılımcılara pandemi döneminin mevsimlik gezici tarım işçilerine etkisi sorulduğunda ise yeterli hijyen koşullarının sağlanamamasından kaynaklı olarak hastalık karşısında savunmasız oldukları, sağlık hizmetlerine erişmekte zorlandıkları ve görünürlüklerinin daha da azaldığı belirtilmiştir. Çocuk işçiliğin bu dönemde arttırdığı dile getirilmiştir.

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşadıkları sorunlara yönelik çözümler için kamu kurumları, STK'ları ve yerel yönetimler eşit şekilde önemli bulunan aktörlerdir. (Bkz. Tablo 3). Katılımcılar yaşanan tüm sorunlarda bu üç aktörün sorumluluk almasını beklemektedir.

Tablo 3

Çözümler için sizce öncelikle kimlerin veya hangi kurumların sorumluluk alması gerekiyor?

Son olarak katılımcılar çalıştaydan size kalan duygu nedir sorusuna bazı katılımcılar hüznün ve kızgınlık cevabını verirken bazı katılımcılar iş birliğinin önemini vurgulamıştır. Bir katılımcının verdiği yanıt ise çalıştayın ulaşmak istediği noktayı özetler niteliktedir:

***HENÜZ İŞİN BAŞINDAYIZ!
DAHA YAPILACAK ÇOK İŞ VAR!***

SONUÇ

Çalıştay mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarının ve bu sorunlara yönelik çözümlerin konuşulması için bir alan oluşturmuştur. Çalıştay'a hem kamu hem özel sektör hem de STK temsilcilerin katılımı mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunlarının farklı açılardan ele alınmasını sağlamıştır.

Çalıştayda bu sorunun kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği ile çözülebileceği sonucuna ulaşılmış ve bu alanda yeni çalışmalara ihtiyaç olduğu bir kez daha anlaşılmıştır.

Çalıştayda üzerinde durulan çözüm önerileri özet olarak aşağıda yer almaktadır:

- Özellikle sel veya su taşkını gibi afet durumlarında yaşanan konut kayıplarını önlemek için mevsimlik gezici tarım işçilerine güvenli barınma alanları oluşturulmalıdır. Bunun için "Kamping" modeli bir öneri olarak incelenmeli, değerlendirilmelidir.
- Yaşanan kayıplarda yardımların kısıtlı kalmaması için mevzuat düzenleme çalışmaları yapılmalıdır.
- Afet durumlarında hızlı müdahale için mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik haritalandırma çalışmaları arttırılmalıdır.
- Kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum özellikle mevsimlik gezici tarım işçileri konusunda işbirliği içerisinde olmalıdır.
- Mevsimlik gezici tarım işçilerine yönelik eğitim ve ruh sağlığı hizmetleri arttırılmalı ve daha sistemli hale getirilmelidir.
- Afet planlamasında özellikle afet öncesi çalışmalar ağırlık verilmeli ve afetlere yönelik hem toplum hem de kurumlar hazırlık yapmalıdır. Bu konuda eğitim çalışmalarına ağırlık verilmelidir.
- Mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunları daha fazla dile getirilmeli ve görünür kılınmalıdır.
- Mevsimlik gezici tarım işçileri afetlerde durumlarında değerlendirilirken toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden de değerlendirme yapılmalı ve kadınlar hassas grup olarak ele alınmalı. Kadınlara yönelik farklı çalışmalar yapılmalıdır.
- Mevsimlik gezici tarım işçilerinin sorunları ele alınırken çocuklar yine ayrı şekilde değerlendirilmelidir ve çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik yeni çalışmalar yapılmalıdır.

EKLER

- 1- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Afetlerde Yaşadığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri Çalıştayı Program Akışı
- 2- Yağmur, Çamur ve Çıplak Ayaklar - Adana Ovası Su Taşkınının Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri ve Çocuklarına Etkileri Vaka Analizi
<http://www.ka.org.tr/dosyalar/file/Yayinlar/Raporlar/TURKCE/16/Ya%C4%9Fmur%2C%20%C3%87a-mur%20ve%20%C3%87%C4%B1plak%20Ayaklar.pdf>
- 3- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Son 10 Yılda Karşılaştıkları Afet ve Acil Durumlar Fotoğraf Albümü
<http://www.ka.org.tr/dosyalar/file/Yayinlar/Raporlar/TURKCE/16/Foto%C4%9Fraf%20Alb%C3%BCm-%C3%BC%20-%20Mevsimlik%20Gezici%20Tar%C4%B1m%20%C4%B0%C5%9F%C3%A7ilerinin%20Son%2010%20Y%C4%B1lda%20Kar%C5%9F%C4%B1la%C5%9F%C4%B1klar%C4%B1%20Afet%20ve%20Acil%20Durumlar.pdf>
- 4- Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Son 10 Yılda Karşılaştıkları Afet ve Acil Durumlar Haritası
<http://www.ka.org.tr/dosyalar/file/Yayinlar/Raporlar/TURKCE/16/Harita%20-%20Mevsimlik%20Gezici%20Tar%C4%B1m%20%C4%B0%C5%9F%C3%A7ilerinin%20Son%2010%20Y%C4%B1lda%20Kar%C5%9F%C4%B1la%C5%9F%C4%B1klar%C4%B1%20Afet%20ve%20Acil%20Durumlar.pdf>

KALKINMA
ATÖLYESİ

© Bu yayın bir kamu malıdır. Bir kısımdan veya tamamından alıntı yapılabilmesi ve çoğaltılabilmesi için Kalkınma Atölyesi'nden izin alınmasına gerek yoktur.